

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Ndc/6/2026
Identifikačné číslo spisu:	4126202285
Dátum vydania rozhodnutia:	28.05.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Adamcová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:4126202285.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Ing. Q. B., narodeného XX. V. XXXX, bytom M. XXXX/X, R., zastúpeného MARENČÍKOVÁ advokát, s.r.o., IČO: 50451456, so sídlom Pri strelnici 64, Nitra, proti žalovanému Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Bratislava, Špitálska 8, IČO: 30 794 536, o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 71Cpr/3/2026, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu, takto

rozhodol:

Nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu Okresným súdom Nitra nie je dôvodný.

Na prejednanie sporu je kauzálna a miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Bratislava IV predložil spor podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o kauzálnosti a miestnej príslušnosti z dôvodu nesúhlasu s postúpením sporu Okresným súdom Nitra. Argumentoval tým, že predmetom sporu je žaloba zamestnanca, ktorý sa domáha určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru. Ide tak o individuálny pracovnoprávny spor, pri ktorom je potrebné aplikovať ustanovenie § 19 písm. a) CSP, podľa ktorého je popri všeobecnom súde žalovaného miestne príslušný aj súd, v obvode ktorého má žalovaný miesto výkonu práce podľa pracovnej zmluvy, čo je v danom prípade Nitra, ktoré sa nachádza v okrese Nitra, ktorý patrí do obvodu Krajského súdu v Nitre. Popri tunajšom súde, ktorého miestna a kauzálna príslušnosť je určená v súlade s § 13 v spojení s § 24 písm. a) CSP, tak je na konanie príslušný aj Okresný súd Nitra, ktorého príslušnosť je určená § 19 písm. a) v spojení s § 24 písm. d) CSP. V zmysle § 37 CSP, ak je miestne príslušných viacero súdov, môže sa konať na ktoromkoľvek z nich, pričom voľbu súdu realizuje žalobca. Okresný súd Nitra tak nebol oprávnený spor postúpiť.

1.1. Mestský súd Bratislava IV uviedol, že Okresný súd Nitra postupoval podľa doslovného znenia § 19 písm. a) CSP, v zmysle ktorého je miestna príslušnosť súdu, v obvode ktorého má zamestnanec miesto výkonu práce podľa pracovnej zmluvy, daná len vtedy, ak ide o žalovaného. V danom prípade je

zamestnanec žalobcom, v dôsledku čoho nie je citované ustanovenie podľa názoru Okresného súdu Nitra aplikovateľné s poukazom na uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1Ndc/9/2025 a sp. zn. 7Ndc/10/2025, s ktorým vec predkladajúci súd nesúhlasil a poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu z 30. júna 2020 sp. zn. 2Ndc/7/2020, v ktorom súd konštatoval v rovnakom type sporu príslušnosť toho súdu, v obvode ktorého mal žalobca miesto výkonu práce. Poukázal i na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 8Ndc/1/2026. Mal za to, že z teleologického výkladu ustanovenia § 19 CSP je zrejmé, že jeho zmyslom bolo stanoviť možnosť alternatívnej miestnej príslušnosti súdov v odôvodnených prípadoch, keď z rôznych dôvodov príslušnosť iného súdu ako len všeobecného súdu žalovaného lepšie zodpovedá rozumnému usporiadaniu veci a hospodárnosti konania. Jednotiacim prvkom podstatnej časti týchto sporov je, že ide o spory s ochranou slabšej strany, pri ktorých je logické, že zákonodarca prioritizuje z hľadiska hospodárnosti túto slabšiu stranu, a umožňuje jej žalobu podať v mieste jej trvalého pobytu. Pričom doslovné znenie § 19 písm. a) CSP nielenže neumožňuje priaznivejšiu voľbu súdu v pracovnoprávnom spore zamestnancovi ako žalobcovi, ale naopak umožňuje takúto voľbu silnejšej strane, t.j. zamestnávateľovi. Zamestnávateľ má možnosť si v zmysle § 19 písm. a) CSP vybrať, či bude zamestnanca žalovať na súde príslušnom podľa jeho trvalého bydliska, alebo v miestne výkonu práce (ktoré môže byť totožné so sídlom zamestnávateľa). Naopak zamestnanec ako slabšia strana by takúto možnosť nemal, a bol by nútený žalovať výlučne na súde príslušnom podľa sídla zamestnávateľa.

2. Okresný súd Nitra spor postúpil Mestskému súdu Bratislava IV ako súdu kauzálnu a miestne príslušnému na konanie podľa ustanovení § 13 v spojení s § 15 ods. 1 a § 24 písm. a) CSP, a tiež s poukazom na uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1Ndc/9/2025 a sp. zn. 7Ndc/10/2025. Zdôraznil, že v predmetnej veci nie je žalovaným zamestnanec, ale zamestnávateľ (§ 19 písm. a) CSP).

3. Najvyšší súd ako súd funkčne príslušný (najbližšie spoločne nadriadený Mestskému súdu Bratislava IV a Okresnému súdu Nitra) podľa § 43 ods. 2 CSP na rozhodnutie o príslušnosti, preskúmal spor a dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu je nedôvodný.

4. Podľa § 13 CSP na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

4.1. Podľa § 15 ods. 1 CSP všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

5. Podľa § 19 písm. a) a d) CSP popri všeobecnom súde žalovaného je na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode a) má žalovaný miesto výkonu práce podľa pracovnej zmluvy, c) je umiestnená organizačná zložka právnickej osoby, ktorá je žalovaným, ak sa spor týka tejto zložky.

6. Podľa § 24 písm. a) a d) CSP účinného od 01. júna 2023 novelizovaného zákonom č. 150/2022 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov (ďalej len „zákon č. 150/2022 Z. z.“) na konanie v individuálnych pracovnoprávných sporoch a v sporoch z kolektívnych pracovnoprávných vzťahov, štrajku a výluky sú príslušné

a) Mestský súd Bratislava IV pre obvod Krajského súdu v Bratislave, d) Okresný súd Nitra pre obvod Krajského súdu v Nitre.

7. Podľa § 40 CSP súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného pojednania sporu.

7.1. Podľa § 43 ods. 1 CSP ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

7.2. Podľa § 43 ods. 2 CSP ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o

spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú sudy viazané.

8. Civilný sporový poriadok rozlišuje všeobecnú a osobitnú miestnu príslušnosť súdu, pričom osobitná miestna príslušnosť je buď alternatívna (§ 19 CSP), alebo výlučná (§ 20 CSP). Výlučná miestna príslušnosť má prednostný charakter. Alternatívna miestna príslušnosť je daná na výber, a teda sudy ustanovené v § 19 CSP môžu byť príslušné popri všeobecnom súde žalovaného, pričom výber medzi všeobecným súdom žalovaného a súdom uvedeným § 19 CSP realizuje žalobca podaním návrhu na vybraný súd.

9. V danom prípade z obsahu spisu vyplýva, že ide o individuálny pracovnoprávny spor, v ktorom sa žalobca ako zamestnanec domáha voči žalovanému ako zamestnávateľovi určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru a náhrady mzdy.

9.1. V individuálnom pracovnoprávnom spore koná a rozhoduje podľa § 24 CSP súd kauzálny príslušný. Ak je na prejednanie veci daná kauzálna príslušnosť súdu, miestne príslušným je súd, ktorý je zároveň kauzálny príslušným v danej veci. Správne určenie konkrétneho z viacerých kauzálnych príslušných súdov uvedených v § 24 CSP je podmienené určením inak miestne príslušného súdu a následné zistenie, do obvodu ktorého kauzálny príslušný súd takýto za iných okolností miestne príslušný súd spadá. Z tohto dôvodu treba vychádzať najskôr z ustanovení CSP, upravujúcich miestnu príslušnosť súdov a následne určiť, či takto určený miestne príslušný súd je vo veci súčasne aj kauzálny príslušným súdom, resp. do obvodu ktorého kauzálny príslušný súd takto určený miestne príslušný súd patrí.

10. V zmysle uznesenia najvyššieho súdu z 23. septembra 2020 sp. zn. 9Ndc/12/2020 je pri existencii kauzálny príslušnosti miestne príslušným súd, ktorý je zároveň kauzálny príslušným v danej veci. Keďže CSP nemá žiadne špeciálne ustanovenia, podľa ktorých by sa určil kauzálny príslušný súd v prípade, ak nie je zároveň aj miestne príslušným súdom, určujúcim bude, do ktorého obvodu kauzálny príslušný súd (obvodu krajského súdu) spadá inak všeobecne určený miestne príslušný súd. Kauzálna príslušnosť tak v tomto prípade nahradí miestnu príslušnosť. Z tohto dôvodu treba vychádzať najskôr z ustanovení CSP upravujúcich miestnu príslušnosť súdov a následne určiť, či takto určený miestne príslušný súd je vo veci súčasne aj kauzálny príslušným, prípadne do ktorého obvodu kauzálny príslušný súd takto určený miestne príslušný súd spadá.

11. Vychádzajúc z tejto tézy potom možno konštatovať, že kauzálna príslušnosť nahradí (konzumuje) miestnu príslušnosť, pretože kauzálny príslušný súd musí byť zároveň aj miestne príslušným na rozhodovanie vo veci. Pri určení kauzálny príslušnosti konkrétneho súdu je smerodajná miestna príslušnosť (§ 13, § 14, § 15 CSP), ktorá sa vzťahuje na osobu žalovaného.

12. Žalobca si zvolil za miestne a kauzálny príslušný Okresný súd Nitra podľa § 19 písm. a) CSP v spojení s § 24 písm. d) CSP; avšak o prípad osobitnej miestnej príslušnosti podľa § 19 písm. a) CSP ide len vtedy, ak žalovaný subjekt, t. j. zamestnanec má v čase podania žaloby miesto výkonu práce v obvode súdu, na ktorý bola žaloba podaná, a ktorý si žalobca (zamestnávateľ) ako aktívne legítimovaný subjekt takto zvolil. O tento prípad sa však nejedná, pretože žalovaným subjektom nie je zamestnanec, ale zamestnávateľ. Úvaha predkladajúceho súdu výkladom ustanovenia § 19 písm. a) CSP súvisiaca so zohľadnením postavenia slabšej strany ako tej, ktorej by malo byť umožnené vykonať voľbu miestnej príslušnosti v individuálnych pracovnoprávných sporoch, prehliada skutočnosť, že toto ustanovenie neupravuje miestnu príslušnosť v sporoch so slabšou stranou, ale možnosť žalobcu v akomkoľvek spore žalovať žalovaného na súde, v obvode ktorého má tento žalovaný miesto výkonu práce podľa pracovnej zmluvy. Pokiaľ Okresný súd Nitra odôvodnil postúpenie veci poukazom na uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1Ndc/9/2025 a sp. zn. 7Ndc/10/2025, od ktorého sa podľa predkladajúceho súdu najvyšší súd odklonil v rozhodnutí z 30. júna 2020 2Ndc/7/2020, je potrebné poukázať na to, že toto rozhodnutie bolo vydané ešte pred uvádzanými rozhodnutiami sp. zn. 1Ndc/9/2025 a sp. zn. 7Ndc/10/2025 ako aj pred rozhodnutiami sp. zn. 9Ndc/4/2022, sp. zn. 9Ndc/11/2020, ktoré vychádzali z rozhodnutia najvyššieho súdu z 23. augusta 2018 sp. zn. 8Ndc/7/2018 v otázke posúdenia miestnej príslušnosti podľa § 19 písm.

a) CSP výlučne podľa okolností na strane žalovaného.

12.1. Treba zdôrazniť, že v danej veci nejde ani o prípad alternatívnej miestnej príslušnosti uvedenej v ustanovení § 19 písm. c) CSP, podľa ktorého si žalobca uplatní svoj nárok na súde, v obvode ktorého je umiestnená organizačná zložka právnickej osoby, ktorá je žalovanou, ak sa spor týka tejto zložky. Rozhodným kritériom pre možnosť voľby alternatívnej miestnej príslušnosti podľa § 19 písm. c) CSP nie je miesto výkonu práce, resp. miesto výkonu štátnej služby zamestnanca, ale skutočnosť, že žalovaným subjektom je organizačná zložka právnickej osoby, ktorej sa spor týka. Je zrejmé, že žalovaným subjektom je Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny so sídlom v Bratislave na Špitálskej ulici č.8. Do úvahy preto neprichádza ani aplikácia § 19 písm. c) CSP pre výber alternatívnej miestnej príslušnosti, pretože spor sa netýka organizačnej zložky právnickej osoby, hoci žalobca mal miesto výkonu práce na pracovisku v Nitre, ale samotnej právnickej osoby ako zamestnávateľky žalobcu (m. m. 9Ndc/4/2022, 9Ndc/11/2020). Stranou žalovanou v spore nie je organizačná zložka právnickej osoby, ale samotná právnická osoba, navyše samotný žalobca v spore uviedol, že osobitnú miestnu príslušnosť vyvodzuje v zmysle § 19 písm. a) CSP.

13. Keďže v danej veci nejde o prípad osobitnej miestnej príslušnosti, miestne príslušný súd môže byť určený len podľa kritérií daných § 13 a nasl. CSP, upravujúcich všeobecnú miestnu príslušnosť. Žalovaná má sídlo v Bratislave a na konanie v individuálnom pracovnoprávnom spore je podľa ustanovenia § 15 ods. 1 v spojení s § 24 písm. a) CSP miestne a kauzálne príslušný Mestský súd Bratislava IV, ako súd kauzálne príslušný pre obvod Krajského súdu v Bratislave, do ktorého spadá sídlo žalovanej.

14. Z týchto dôvodov najvyšší súd dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu Okresným súdom Nitra nie je dôvodný a na prejednanie sporu je kauzálne a miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV.

15. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.